

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Angielski kryzys

Wojna wstrząsnęła stosunkami gospodarczymi świata i wprawia je w falowanie, które przybiera coraz głośniejsze rozmiary i coraz dotkliwiej daje się odczuwać. Kryzys gospodarczy objął wszystkie kraje Europy powojennej i zawiera w sobie coraz groźniejsze zarodki rozstroju także w innych dziedzinach życia. I niema żadnych oznak, aby miał się skończyć niedługo, nie widać dotąd żadnego gruntu, na którym powikłane stosunki gospodarcze państw europejskich dałyby się rozwiązać. Owszem kolizję czynników, występujących do walki, zaostrzają się coraz bardziej do upadku, który niekiedy zaczyna przybierać formy wprost katastrofalne.

Jeżeli dzisiaj uwaga całego świata skierowana jest na olowiane chmury przesilenia gospodarczego, które tak groźnie zawisły nad Anglią w postaci generalnego strajku, to nie jest to uwaga ciekawych widzów, lecz trwoga o swój własny byt państwowy i narodowy. Chmury te pojawiły się najpierw na horyzoncie angielskim, to tłumaczy się najwyższemu w Europie przemysłowieniu tego państwa; dlatego tam kryzys w tej olbrzymiej postaci wybuchł najpierw, lecz odpowiednio do miejscowych warunków podobne przesilenie może się pojawić wszędzie.

Wszędzie bowiem są mutatis mutandis podobne czynniki konfliktu i wszędzie mogą się zetrzeć z sobą, gdy nastąpi odpowiednia chwila.

„The Coat Crisis” — angielski jest kom plentnym niemac jak gdyby zbiornikiem wszystkich motywów, przyczyn i pobudek, które nie pozwalają gospodarczemu życiu Europy przejść po wojnie do równowagi. Poucza o nich choćby krótka statystyka z zakresu produkcji węgla angielskiego.

Przed wojną w przemyśle węglowym w Anglii pracowało 1,050,000, a obecnie pracuje 1,150,000, a więc nadwyżka wynosi 10 procent. Natomiast przed wojną produkcja węgla angielskiego spadła z 270 milionów тонн na 245 milionów. A wreszcie dodać trzeba, że eksport węgla zmalał z 88 milionów тонн przed wojną na 69 milionów тонн w roku ubiegłym.

Zatem, jeżeli chodzi o wnioski, to w tem zestawieniu widać trzy główne, acz nie jedyne przyczyny kryzysu, który objął Anglię i który w tym samym zespole czynników pojawia się i w innych krajach Europy. Zmniejszenie się produkcji, wzrost liczby robotników i skurczenie się rynków zbytu, z powodu nadmiernych kosztów produkcji, oto groźny kompleks wspomnianych przyczyn.

W szczególności na uwagę zasługują rozbieżny stosunek nadmierne rozwiniętego przemysłu i wciągnięcie doń o wiele większych rzesz robotniczych, niż przed wojną do równoczesnego braku zbytu. — spowodowanego albo ograniczeniem rynków zbytu na wewnątrz, albo zachwianiem równowagi gospodarczej na zewnątrz, albo wreszcie powojennym zużyciem konsumenta.

Nadto zaś nadmierne zarobki robotnicze i świadczenia socjalne obciążają przemysł w tym stopniu, że jego siła konkurencyjna schodzi do minimum. Tak właśnie stało się w przemyśle węglowym w Anglii, gdzie wystąpiło klasyczne wprost zaognienie wszystkich wspomnianych czynników. Dzięki nim przemysł ten już od szeregu miesięcy pracował z deficytem pokrywany, jak wiadomo, subsydjami rządowymi, co było nie ucieczeniem kryzysu, lecz jego odwieczeniem. Górnicy angielscy, nie chcą ustąpić z jednej strony wysokich zarobków, uzyskanych w czasie korzystnej koniunktury wojennej a z drugiej strony nie chcą powrócić do przedwojennej wydajności pracy, wala poprosu piętami w drzwi niemo-

żliwości. bo jasną jest rzeczą, że ani państwo nie może na dłuższą metę ratować sytuacji pokrywaniem deficytu kopali z własnych fundusów, ani przy myślowcy nie mogą pracować z niedoborem. Przepiętym wyjściem jest obniżenie zarobków oraz rezygnacja przynajmniej z takiej części ograniczeń czasu i wydajności pracy, aby przemyśl uczynić zdolnym do życia.

Jakie są możliwe drogi wyjścia z dzisiejszego przesilenia gospodarczego, które odczuwa tak dotkliwie cała Europa, a wraz z nią Polska, to jest przedmiotem pracy najwybitniejszych

ekonomistów to jest przedmiotem obrad różnych komisji międzynarodowych i wewnątrz poszczególnych państw. Przyszłość pokaże, czy prace te wydadzą pożądane owoce i rozwiążą dzisiejsze skomplikowane zagadnienia gospodarcze.

Poprawa tych stosunków nastąpić będzie mogła ostatecznie dopiero wtedy, gdy poza wszystkimi innymi względami stosunek pracy do kapitału zacznie się rozwijać po linii zdrowego rozsądku, a nie doktrynerskich haseł, jak to się dzieje choćby na naszym własnym terenie gospodarczym. K. J.

Skład nowego rządu

Prezydent Rzplitej zatwierdził listę gabinetu Witosza

Warszawa. — Dnia 10 bm. p. Prezydent Rzeczypospolitej zamianował posła do Sejmu Wincentego Witosza prezesem Rady ministrów, a na jego wniosek zamianował ministrem spraw wewnętrznych p. Stełana Smółskiego, min. spraw wojskowych gen. dywizji Juliusza Małkowskiego, min. skarbu posła do Sejmu J. Zdźcichowskiego, min. sprawiedliwości posła do Sejmu dr. Stełana Piechockiego, ministrem W. R. i O. P. posła do Sejmu prof. dr. Stanisława Grabskiego, min. rolnictwa i dóbr państwowych posła do Sejmu W. Kiernika, min. przemysłu i handlu posła do Sejmu p. Stan. Osieckiego, min. kolei posła do Sejmu inż. A. Chądzyńskiego i ministrem reform rolnych p. J. Radwana.

Jednocześnie również na wniosek pre-

zesa Rady ministrów p. W. Witosza pan Prezydent porucił kierownictwo ministerstwa spraw zagranicznych podsekretarzowi stanu p. Kajetanowi Dzierżykraj-Mořawskiemu, kierownik two ministerstwa robót publicznych podsekretarzowi stanu inż. Miecz. Ryb czyskiemu oraz kierownictwo ministerstwa pracy i opieki społecznej J. Jankowskiemu.

Przyp. Red. — Powyższy skład nowego rządu Witosza zdołaliśmy zamieścić w znacznej części wczorajszego numeru „Gonia Częstochowskiego”. Wiadomość telefoniczną z Warszawy o nowym rządzie Witosza otrzymaliśmy o godz. 3 i pół po południu w chwili wyjazdu premiera Witosza do Belwederu.

Jakie zadania czekają nowy rząd?

Lewica rzuca wypowiedzenie bezwzględnej walki

Warszawa. — O godz. 6 wiecz. przy był do Sejmu premier Witos i odbył z marszałkiem Ratajem rozmowę, w której zakomunikował mu o mianowaniu swego rządu i umówił się co do terminu najbliższego posiedzenia Sejmu. Termin wyznaczono na środę przyszłego tygodnia, dn. 19 b. m. Na posiedzeniu tem, premier Witos wypowie expose.

Wedle datszych informacji, Sejm będzie miał do zatwierdzenia budżet na rok 1926, co przeciągnie się prawdopodobnie do połowy lipca, poczem sesja sejmowa będzie odroczona do kadencji jesiennej. W zakresie najbliższych zadań rząd korzystając z przybycia p. Stronga do Europy, będzie zabiegał o uzyskanie kapitałów zagranicznych i sanację skarbowa.

Równolegle z temi zadaniami natury gospodarczo-finansowej, rząd podejmie

akcję dla wzmocnienia swych podstaw. Cel ten ma być osiągnięty przez pozyskanie współpracę Marsz. Piłsudskiego, przez zarezerwowanie dla min. Skrzyńskiego teki spraw zagranicznych co ze względów politycznych i finansowych jest rzeczą wielkiej wagi, a wreszcie przez rozszerzenie podstaw parlamentarnych drogą zjedwania do współpracy P.P.S.

Zadanie to będzie trudne, gdyż już na początku nowy rząd został powitany manifestacją stronnictw lewicowych które w wydanym komunikacie zapowiadają rządowi p. Witosza walkę bezwzględna i opozycję najostrejszą. Stronnictwa bloku lewicy tj. P. P. S., Wyzwolenie, Stronnictwo Chłopskie i Klub Pracy, stwierdzają również, że w tej walce zespolą swoje wysiłki i będą utrzymywały nadej z sobą stałe wci- jemne współdziałanie.

Rozruchy strajkowe w Anglii

Demonstracja w katedrze londyńskiej. Demonstracje pochody wojska. Tanki na ulicach Londynu

Londyn. — Donoszą o większych rozruchach, jakie miały miejsce w Birminghamie. W mieście tem policja wykryła zgromadzenie przywódców komunistycznych w chwili, gdy radzono, aby za pomocą obecnego strajku przeprowadzić przewrót państwowy w Anglii.

Przywódców komunistycznych Birminghama aresztowano. W Hull policja aresztowała robotników w chwili gdy napadali na tramwaje i wywracali wóz z żywnością.

Londyn. — W dniu dzisiejszym w katedrze londyńskiej św. Pawła w cza sie nabożeństwa zjawila się grupa, licząca 1500 robotników. Robotnicy stanęli murem. Po skończeniu nabożeństwa delegacja zgromadzonych w świątyni robotników udała się do biskupa, prosząc go, aby interwenjował u rządu o wycofanie wojska z zwiększonych posterunków policyjnych.

Londyn. — W dniu wczorajszym, w celach demonstracyjnych odbywały się

pochody oddziałów wojskowych przez ulice Londynu. Pochody te były poprzecane samochodami pancernymi.

Londyn. — Według urzędowych doniesień dotychczas został zabity w czasie rozruchów ulicznych jeden robotnik. W czasie napadu na auto, wozące żywność, kierowca samochodu chciał uciec przed naporem tłumu. Jeden z robotników pośliznął się, upadł na jezdnię i został zmiażdżony przez koła autobombi.

Wiedeń. — Według doniesień „Neues Wiener Journal” z Londynu, na ulicach Londynu ukazało się 8 tanków, mających zapobiegać wszelkiego rodzaju rozruchom.

W Glasgowie doszło wczoraj wieczorem ponownie do starć, w których wyniku aresztowano 45 demonstrantów. Policję obrzucono kamieniami.

W Londynie strajkujący wybili kamieniami szyby w budynku pisma „Daily Chronicle”.

Londyn. — Strajk rozszerzył się i



W Waszyngtonie.
P. Mellon (na lewo), minister finansów Stanów Zjednoczonych i p. Béranger, ambasador Francji.

objął młynarzy. Władze miejskie zamierzają interwenjować energicznie, celem uniemożliwienia strajku, gdyż groziłoby miastu ogłodzenie.

TELEGRAMY

Oświadczenie Baldwina

Londyn. Baldwin oświadczył: „Jestem gotów do zmuszenia pracodawców, aby wytworzyli takie warunki, któreby zadowolily robotników. Uważam, że jedyną platformą dla dojścia do porozumienia to sprawozdanie komisji węglowej. Rząd gotów jest pertraktować z robotnikami jednakowoż pod tym warunkiem, że natychmiast przerwą strajk i powrócą do pracy”.

Robotnicy angielscy odrzucają pomoc sowiecką

Londyn. W ostatnim numerze „British Workers” znajduje się wiadomość, że III międzynarodówka (moskiewska) zapowiedziała przysłanie większej sumy pieniędzy na zapomogi dla strajkujących. Rada Generalna Kongresu po dokładnem rozważeniu oferty Sowietów oświadczyła uprzejmie, że nie skorzysta z propozycji Sowietów.

Krwawa starcia policji paryskiej z monarchistami

Paryż. Onegdaj w dniu święta Joanny d'Arc o godz. 11 rano na placu Piarum przyszło do gwałtownego starcia pomiędzy monarchistami, grupą młodzieży nacjonalistycznej a policją i gwardją municypalną.

W wyniku starcia pomiędzy policją a monarchistami 118 policjantów poniosło rany. Z liczby 221 aresztowanych, 31 osób osadzono w więzieniu.

Przesilenie w Niemczech.

Berlin. Kanclerz powrócił do Berlina i odbył cały szereg konferencji w sprawie barwy flagi narodowej.

Podczas, gdy republikanie urządzają antyrządowe demonstracje, w kołach parlamentarnych chcą załatwić nieporozumienie kompromisowo, tak że z ustąpieniem rządu w Niemczech nie należy się na razie liczyć.

Niemieccy oficerowie w Moskwie

Narada wojenna pod przewodnictwem gen. Kamieniewa

Moskwa. — Powszechnie było wiadome, że ogłoszony tekst umowy sowiecko-niemieckiej jest tylko fragmentem tajnej umowy polityczno-wojskowej. W sferach politycznych Moskwy, a szczególnie na terenie wpływów dyplomatycznych państw zagranicznych reprezentowanych przy rządzie Zw. S. S. R. coraz wyraźniej kształtuje się przekonanie o istnieniu oddzielnych klauzul wojskowych. Potwierdza te pogłoski takt przybycia w tych dniach do Moskwy specjalnej delegacji oficerów sztabu generalnego Reichswehry niemieckiej. Delegacja ta zamieszkała w Kremiu.

Według poufnych informacji w Rewojensowecie odbywają się obecnie na rady sztabów niemieckiego i sowieckiego pod przewodnictwem szefa czwornego sztabu Kamieniewa. Tematem

Perborol



**BEZ CHŁORKU
RÓWNOCZEŚNIE
PIERZE I BIELI.**

**JEDYNIESTO NA LEPSZYM
PROSZKIEM DO PRANIA**

**J. M. WENDISCH SUK.
SP. AKC. W TORUNIU**

ferował referent sejmowy wystawy pos. A. Chelmoński, znajdując jedynymislewne poparcie dla przedstawianych też ze strony delegacji kupiectwa wszystkich dzielnic. Tezy najważniejsze dotyczą następujących zasad: a) skład członków izb przemysłowo-handlowych powołany jest na podstawie klucza, ustalonego przez Min. Przem. i Handlu, przez wolne zrzeszenia gospodarczo-zawodowe, b) statut poszczególnych izb przewidzieć może nominatów (przez Ministerstwo Przem. i Handlu) w liczbie do jednej czwartej ogólnej ilości izby, c) izby posiadają szeroko zakreśloną autonomię włącznie z prawem uchwalania budżetu bez konieczności zatwierdzenia go przez Min. Przem. i Handlu, d) izby dzielą się na sekcje: handlową i przemysłową, posiadające równą ilość członków.

Delegaci organizacji kupieckich b. zaboru austriackiego i pruskiego podkreśliли konieczność wprowadzenia jednego tego aparatu izb na terenie całego Państwa zgodnie z wyżej wyszczególnionymi tezami.

Wreszcie Naczelna Rada stwierdziła konieczność nawrotu w reglamentacji przywozu do form, ustalonych na podstawie porozumienia kół gospodarczych z czynnikami rządowymi w połowie sierpnia ub. r., zapewniających życiu go spodarczemu udział w opinowaniu reglamentacji obrotu towarowego z wszystkimi krajami prócz Niemiec, a tem samem wypowiedziała się Naczelna Rada za zdecydowanie przeciw stopniowemu ograniczeniu w tej dziedzinie uprawnień Centralnej Komisji Przyzwozowej, powołanej przez organizację gospodarce oraz izby przemysłowo-handlowe.

KRONIKA.

We wczorajszym numerze naszego pisma w znacznej części nakładu pomieściliśmy wiadomość o nowym rządzie premiera Witosa. Ponieważ pierwsze numery „Gońca” ukazują się na miesiąc już o godz. 3-ej po południu, nie mogły przeto mieć wiadomości, która otrzymałmy drogą telefoniczną z Warszawy o godz. 3-ej i pół po południu.

Sprawę tę wyśmialiśmy w tym celu iż niektórzy nasi czytelnicy byli zdumieni, że w numerze „Gońca” który nabyli zaraz po południu nie było niezwykle interesującej ogół wiadomości o nowym gabinetie Witosa, tymczasem w innych numerach naszego pisma, które ukazały się na miesiąc nieco później, była podana dokładna lista nowego gabinetu, zatwierdzona w dniu wczorajszym przez Prezydenta Rzeczypospolitej.

Umieszczenie tak doniosłej wiadomości jeszcze w znacznej części nakładu naszego pisma w dniu wczorajszym wy mownie świadczy o sprawności technicznej naszego wydawnictwa, które jest w możności, wzorem wielkich dzienników stołecznych, zamieszczać najświeższe wiadomości w foku drukowania nakładu pisma.

Egzamin maturalne. W miejscowych szkołach średnich rozpoczęły się już egzaminy maturalne i trwać będą z przerwami do końca maja.

Cwiożenia wojskowe ze strzelaniem. Cwiczenia 27 p. p. ze strzelaniem ślepa amunicją odbędzie się: dn. 12 bm. o godz. 7 wiecz. za Jasną Górą i dn. 15 bm. o godz. 7-ej wiecz. za Kiedrzyem.

„O młodości mistrza Twardowskiego.” Nowe Stefanji Tatarówny, nakładem „Biblioteki Domu Polskiego”, Warszawa, Cena 50 gr.

Panna Tatarówna wnosi do literatury świeży, szczyty samodzielnego talentu, pomimo świeżości swego — już dojrzały.

Autorka jest zawsze sobą, co należy podkreślić u młodych autorów, tak skłonnych do przejmowania się stylem i sposobem pisania którego z uznanych już i zasłużonych pisarzy.

Sala Straży Ogniowej.

Sobota dnia 15-go Maja 1926 r. o godzinie 8 min. 30 wieczorem.

Znakomity publicysta i literat

Leo Belmont

wygości **ODCZYT** na temat:

Koniec „Chłopczy”

Odczyt powyższy został wygłoszony dwukrotnie przy przepelnionej sali w Warszawie a wszędzie na prowincji elektryzuje pieć piękna.

Bilety w cenach popularnych od 1 do 3 zł., nabywać już można w „Cristalu”.

Tow. Przeciwwgruźlicze w Częstochowie Powstanie w najbliższym czasie po zatwierdzeniu statutu przez władze wojewódzkie Do walki z gruźlicą powinny stanąć całe społeczeństwo!..

W sprawie powstającego w naszym mieście Tow. Przeciwwgruźliczego zwrócił się do prezesa Tow. lekarskiego dr. Rożkowskiego, od którego uzyskali następujące informacje:

W listopadzie 1925 r. na posiedzeniu Tow. lekarskiego zapadła uchwała co do konieczności podjęcia w Częstochowie na szeroką skalę walki z gruźlicą i zorganizowania w tym celu miejscowego Tow. Przeciwwgruźliczego.

Na temże zebraniu wyłoniony został komitet organizacyjny, w skład którego weszli: dr. Marczewski, dr. Okuńsko, dr. Bram, dr. Ed. Kohn, dr. Stefan Kohn, dr. Szaniawski, dr. Petrykat i dr. Rożkowski. Komitet organizacyjny z przewodniczącym dr-em Rożkowskim na czele zajął się opracowaniem statutu, który w najbliższych dniach zostanie zatwierdzony przez władze wo-

jewódzkie. Natychmiast po zatwierdzeniu i wydrukowaniu statutu zostanie zwołane posiedzenie organizacyjne, na które zaproszeni będą przedstawiciele wszystkich sfer miejscowego społeczeństwa. Na posiedzeniu tem odbędą się wybory zarządu i ostateczne ukonstytuowanie Tow. Przeciwwgruźliczego w Częstochowie.

Uznając konieczność podjęcia jak najenergiczniejszej akcji przeciwwgruźliczej w naszym mieście, które z rumieńcem wstydu, przynajmniej, nie uczyniło ani jednego kroku na drodze racjonalnej walki z tym największym wrogiem ludzkości, nie wątpimy, że miejscowe społeczeństwo dołoży wszelkich starań i nie będzie szczędziło grosza, aby poprzeć usiłowania nowopowstającego, a tak niezbędnej i pozytywnej instytucji humanitarno-społecznej.

Z karty żałobnej

W dniu wczorajszym zmarł znany w naszym mieście obywatel i zasłużony działacz społeczny ś. p. Antoni Sienicki, długoletni członek Dozoru kościelnego św. Zygmunta, wiele uczynił na czele zarządu Tow. Dobroczynności i Tow. Ochrony Kobiet, który od szeregu lat nie szczędził pracy i osobistych zabiegów, aby nieść ofiarną pomoc społeczeństwu.

Nieskazitelny charakter i wybitne zalety serca i umysłu zjednały zmarłemu sympatję szerokiej warstw ludności naszego miasta, o dobro której zabiegał i dla niej żył i pracował. Zawsze chętny do poświęceń, nie szczędził trudów dla sprawy społecznej.

Duże zasługi oddał też przy budowie kościoła św. Rodziny w Częstochowie. Jako jeden z współwydawców podpisał „Gazetę Częstochowską” pod czas wystawy rolniczej w Częstochowie w 1909 r.

Przed wojną był obywatelom zamownym, podczas wojny jednakże poniósł znaczne straty w mieniu, tak, że ostatnio musiał pracą biurową zarabiać na własne utrzymanie.

Niechże więc polska ziemia, którą gorąco miłował za życia, lekką Mu będzie po zgonie.

Poświęcenie sztandaru III-go Koła Młodzieży Polskiej

W dn. 9 b. m. o godz. 9 rano odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru III-go Koła Młodzieży Polskiej pod wezwaniem Ks. I. Skorupki. W uroczystości brali udział: chrześni rodzice, którym byli: Komendant policji nadkom. Kuczyński z p. Czakiertową, p. J. Bajdeccy, p. Maciałowicz z p. C. Mikiewicz, p. Kozikowsy i p. Miecznik, oraz zaproszeni goście. Poświęcenia dokonał O. Marjan Paszkiewicz, który w pięknym przemówieniu do młodzieży zaznaczył, że jak w roku 1920 młodzież pod wodzą Ię. Kkorupki obroniła Polskę od wrogów zewnętrznych, tak teraz winna bronić od wrogów wewnętrznych, którzy są niebezpieczniejsi, bo nie występują do walki jawnie, starają się niszczyć organizm państwa robotą krecią.

Hymn narodowy „Boże coś Polskę” zakończył uroczystość, poczem przy dźwiękach orkiestry pod dyr. p. Maczki orszak w należytym porządku przy był przed świetlicę, przystrojona zielenią. Delegacje oraz zaproszonych gości powitał w imieniu młodzieży p. J. Styśkiński, w imieniu zaś patronatu p. P. Heneczkowski.

Następnie przemawiał p. Kom. Kuczyński, podkreślając doniosłość organizowania się młodzieży i witając nowopowstałe Stow. jako oazę na pustyni, która jednak musi się bronić przeciw niebezpiecznym wichrom ze wschodu. Po przybiciu pamiątkowych gwiazdek i odczytaniu przez p. Zielińskiego aktu poświęcenia sztandaru, zaproszeni goście wraz z patronatem spożyli skromne śniadanie. Cała uroczystość sprawiła na uczestnikach nader sympatyczne wrażenie.

Wspólna fotografia o godz. 3-ej i herba dla młodzieży dopełniła całości. Z przyjemnością zaznaczyć należy, że młodzież w przeddzień odbyła spowiedź, zaś w dniu uroczystości przystępowała do Komunii św., co świadczy o pozytywnej postawie instytucji.

Młode placowce „Szczęść Boże!”

Kurs walot. W dniu 9 b. m. oddział Częstochowski Banku Polskiego płacił: dolar—10 zł. 17 gr., frank francuski—32 zł. 19 gr. za 100, frank szwajcarski—197 zł. 10 gr. za 100.

Smierć od pioruna. W ub. niedzielę o godz. 9 wieczorem we wsi Bystrzanowice, gm. Złoty Potok, uderzył piorun w jeden z domów i wpał do mieszkanka niejaki Zaporoski. Piorun obiegł pokój i uderzył w siedzącego przy stole Franciszka Zaporoskiego, rażąc go śmiertelnie. Córeczkę zaś 2 letnią, siedzącą mu na kolanach, poraził lekko, odrzucając ją na ziemię. Również i żona Zaporoskiego, stojąca w pobliżu, została lekko kontuzjowana.

Smiertelny spacer. W dniu onegdajszym trzech młodzieńców, zamieszkałych w Zawierciu, wybrało się w godzinach popołudniowych na spacer po Łaz.

Idąc plantem kolejowym, zauważyli, że od strony Łaz nadchodzi pociąg towarowy. Zesłali więc na drugą stronę toru, gdy wtem od strony Zawiercia nadjechał całą siłą pary po-

ciąg osobowy. Pierwszy z nich zdążył przebiec tor i uszedł cało. Drugie go zaś, niejaki Adama Siewierski go, lokomotywa zaczepiwszy o bok odrzuciła z toru. Nieszczęśliwy doznał silnego rozbitcia głowy oraz złamaniu ręki.

Trzeci z towarzyszy Jan Duda dostał się pod koła pociągu i poniósł na miejscu śmierć.

Nagły zgon. W ub. poniedziałek o godz. 2 po poł. zmarł nagle na paraliż serca 63-letni Michał Lewandowski (Panny Marii 22). Lewandowski przed tygodniem poślubił 30-letnią niewiastę, która była jego czwartą żoną.

Aresztowanie awanturnika. Na placu Pow. Komendy Uzupelnień niejaki Jan Papież (Kordeckiego 10) począł się awanturować, a gdy policjant zapragnął go uspokoić, awanturnik rzucił się nań z pięściami. Po sprowadzeniu siłą do Komisariatu awanturnik został aresztowany i wraz z protokółem skierowany do sędziego śledczego.

Tanie pomarańcze. Berek Doltszmit (St. Rynek 14) zameldował policji, że za pomocą włamania skradziono mu z piwnicy skrzynkę pomarańczy. Policja ujęła złodzieja, który już rozpoczął sprzedaż uliczną pomarańczy po 15 gr. za sztukę. Przemysłowym złodziejem tym okazał się Józef Konarski z Mińska, który też został aresztowany i przekazany sędziemu śledczemu.

Z KRAJU.

(—) Zmach samobójczy oficera. Wczoraj w Warszawie usiłował popełnić samobójstwo wystrzałem z rewolweru w pierś 25-letni pod porucznik W. P. Adam Kacperski (Nowowiejska 54).

Po udzieleniu desperatowi pomocy przez Pogotowie ratunkowe, przewieziono go Kacperskiego z mieszkania w stanie ciężkim do szpitala Ujazdowskiego. Przyczyny targnięcia się na życie młodego oficera nie ustalono.

Nowe rynki zbytu dla polskiego węgla. O eksport dla sowietów.

W ostatnim czasie bawili w Rosji przedstawiciele przemysłu węglowego Zagłębia Dąbrowskiego i Górnego Śląska. Celem ich pobytu było kontynuowanie pertraktacji w sprawie do staw węgla polskiego dla kolektiwu samorządów i przemysłu elektrycznego Sowietów. Terenem zbytu byłoby w pierwszym rzędzie Petersburg i pogranicze.

Obecna produkcja węgla w Sowietach jest niedostateczna — możność wwozu węgla dochodzi do 6 milionów ton. Na przeszkodzie stoi jednak brak środków pieniężnych na pokrycie należności za tak wielką ilość węgla. Oczekuje się jednak, że będzie

Sodalizacja Marjańska przy Gimnazjum Żenskim Słow. „Nauka i Praca” składa serdeczne podziękowanie Czciogodnemu Ks. Pralutowi B. Wróblewskiemu za uwieszczenie swym głębokim i gorącym referatem Akademii ku czci Królowej Korony Polskiej w dniu 8-go maja, a również Panu Prof. L. Wawrzynowiczowi za urządzenie części Koncertowej p. prof. Korasiewicza za piękną deklamację p. Bursikowej za słiznicę wykonaną grę skrzypcową p. Książkiewiczowi za śpiew podniesiony i p. Jasiołkiewiczowi za łaskawy akompaniament.

Moderator Sodalizacji
Ks. Wł. Wesolowski.

**NAJPIĘKNIEJSZE
POCZTÓWKI**

w sklepie
Gońca Częstochowskiego
II Aleja 26. tel. 50.

Teatr „Odeon”

Program od wtorku 11 do czwartku 13 maja

Ostatni seans o godzinie 9-tej i pół wieczorem

Ceny miejsc zwykle

EKRAN i SCENA RAZEM!

Dziś! Tragedja kobiety, która pozwoila se wieść choćby na kraj swiata, upojana czarem pierwszego sam — na sam o którym marzyła cale życie

Dziś!

MOTTO: „Ileż to cierpiend kryje w sobie wie kiego miasto czeriń opuszczonych kobiet matek, których dzieci nie znał ojca!”

ZŁOTO... SZCZĘŚCIE... ŁZY...

Wielki dramat salonowo-życiowy na tle zagnębanego zycia Paryża w 8-miu aktach.

Natalja Lisienko niezrównana partnerka **Mozzuchina** oraz znakomity aktor francuski **HAMILLE BARDOU**.

Tylko Jeszcze w programie dzisiejszym

NAD PROGRAMEM: Teatralna uroczystość 3-go Maja w Częstochowie wraz z Kronicami Częstochowskiej: 3 lecie Klubu Sportowego „Victoria”.

NA SCENIE:

Władysław LIN

Autor-Piosenkarz i Humorysta.

W. MICHALSKA

Wodewilistka — nowe piosenki.

T. KAJDAROWA

nowe kreacje taneczne.

Teatr „Nowości”

1-a Aleja Nr. 12.

od wtorku 11 do soboty 13 b.m.

Pocz. o godz. 5.30, w soboty o 4.30, w niedzielę i święta o 3.30

NA EKRANIE: Gigantyczny film, szlagier sezonu.

Złodzieje z Paryża 2 serje razem

Polegny dramat w 12 aktach

NA SCENIE: Całkowita zmiana programu

Ida Erwestówna wodewilistka, gwiazda estr. Polskiej, **Mellerwil** znakomita para tancerzy, **Kazia Nałęczówna** w nowych kreacjach tanecznych, **Janusz Sciwiński** humorysta, z nowym repertuarem.

Kino-Teatr „NOWY”

1-a Aleja Nr. 43.

Program od wtorku 12 do soboty 15 maja 1926 roku.

Ceny miejsc: **Korona 1.30 zł.**

Pocz. przedśr. o 5.30, w soboty o 4.30, w niedzielę o 3.30 ppel.

NA EKRANIE: Potęga filmowa wytwórni „PARAMOUNT”

„Gdy miłość kończy się”

Wzruszający dramat w 8 iu aktach. Dzieło kobiety, która po stracie ukochanego wstąpiła na rozdroża, w rotach głównych **Bebe Daniels** najulubiejsza czarnaoka gwiazda filmowa i **Richard Dix** ulubieniec publiczności, król ekranu.

Nad program: Tygodnik ilustrowany z całego świata. Rewja najnowszych mód!!!

NA SCENIE: Ostatnie pożegnania i beneficjowe występy znakomitych artystów

Felini jedyna odtwórca tyt. **W. Dolski** śpiewak pów upadłych kobiet, **nasładowca** **W. Gdyczynski** operowy **J. Manoli** ków zwierzęcych **W. Gdyczynski** uniwersalny artysta jedyny w swoim rodzaju, z zupełnie zmienionym repertuarem.

możliwy eksport do Sowietów około 100 tysięcy ton miesięcznie, przy czym eksportowałoby głównie Zagłębie Dąbrowskie.

Trudności w eksporcie zachodzą również i po stronie Polski, należą do nich: trudności w udzielaniu Sowietom zbyt długich kredytów, wysokie stawki przewozowe oraz sprawa przeładunku węgla. Eksport przez Gdańsk byłby dogodny, lecz wobec wyczerpania już zdolności przeładunkowej Gdańska i Gdyni, należałoby skierować eksport węgla do Sowietów drogą lądową, co pociągnie za sobą zwiększenie kosztów przewozu, również i wskutek konieczności przeładowywania węgla na pograniczu ze względu na różnicę szerokości torów. Podkreślić należy, że w sprawie eksportu węgla do Sowietów prowadzi z Sowietami rozmowy rzeczowe, dotyczące prawie już konkretnych transakcji. W ten sposób polski przemysł węglowy zyskuje nowy rynek zbytu.

(—) Pięciu żołnierzy pod samochodem. Na ul. Żelaznej, w Warszawie samochód, prowadzony przez kierowcę Jana Garczyńskiego, najechał na patrol wojskowy złożony z 5 żołnierzy z 30 pułku strzelców Kaniowskich. Lekarz pogotowia komendy miasta, po opatrunku, przewiózł dwóch żołnierzy do szpitala Ujazdowskiego, pozostali zaś udali się do koszar.

Produkcja prądu elektrycznego.

Elektryfikacja Anglii i Europy Środkowej.

Premier Wielkiej Brytanii, Baldwin, wygłosił w Birmingham mowę, której wytycznym tematem była kwestia elektryfikacji.

„W porównaniu z innymi krajami, mówił premier, konsumpcja energii elektrycznej na głowę mieszkańca wynosi w Anglii niezwykle mało. Wskaźnik przeciętnej konsumpcji rocznej prądu elektrycznego dosięga u nas liczby 200, wtenczas, gdy w Kanadzie wynosi 900, a w Stanach Zjednoczonych 500, pomimo, iż olbrzymie przestrzenie tych krajów są wyłącznie rolnicze. W niektórych okolicach np. naokół Chicago konsumpcja ta sięga aż 1000 na głowę ludności”.

Produkcja prądu elektrycznego w Anglii jest zdaniem p. Baldwinia niewystarczająca na potrzeby ludności i przemysłu, ale i nieproporcjonalnie droga w porównaniu z innymi krajami.

W Anglii przeważa typ małych i średnich elektrowni okręgowych, które wytwarzają mało i drogo.

Premier sądzi, iż ze względu na niepomyślny stan rzeczy na rynku przemysłowym Wielkiej Brytanii nale-

Zarząd Tow. Akc. Częstochowskiej Fabryki Guzików

dawniej Jan i Stanisław Grossman w Częstochowie.

Zwołuje stosownie do §§ 44—46 Ustawy

Ogólne Zebranie

akcjonariuszów, które odbędzie się w Częstochowie w biurze Zarządu, ul. Ogrodowa Nr. 38 w dniu 4 czerwca r. b. o godzinie 11-ej przed południem.

Porządek dzienny Zebrania:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok 1925.
- 2) Zatwierdzenie bilansu i rachunku Zysków i Strat za rok 1925 oraz podział zysków.
- 3) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej w miejsce ustępujących.
- 4) Upoważnienie Zarządu do zaciągnięcia pożyczek.
- 5) Rozpatrzenie wniosku Zarządu o zmianę niektórych §§-ów Ustawy.
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Ogólnym Zebraniu, zechcą stosownie do §§ 50, 51 i 52 Ustawy, złożyć swoje akcje lub odnośne kwity depozytowe nie później dnia 28 maja r. b. w biurze Zarządu.

W razie niezłożenia dostatecznej Ustawą przewidzianej ilości akcji, Ogólne Zebranie odbędzie się w myśl § 59 Ustawy w drugim terminie, który wyznacza się na dzień 18 czerwca r. b. i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych akcjonariuszów. 367

ży podjąć z pomocą rządu energiczną akcję w celu budowy wielkich centrali elektrycznych, któreby mogły dostarczać prąd na wielkie dystanse i po taniej cenie, a w ten sposób przyczyniłyby się do obniżenia kosztów produkcji w drobnym i średnim przemyśle angielskim, który nie jest dzisiaj w stanie wytrzymać konkurencji tanio i masowo produkującego przemysłu zagranicznego.

Elektryfikacja propagowana przez premiera Wielkiej Brytanii Baldwinia, który jest zresztą sam wielkim przemysłowcem, miałyby również wyjść na dobre linjom komunikacyjnym Anglii, zaniechanym pod tym względem. Jak wynika z zestawień poczynionych w r. 1923, Anglia zajmuje pod względem elektryfikacji linii komunikacyjnych szóste miejsce.

Pierwsze miejsce zajmują Stany Zjednoczone, które mają 2,400 km. szeroko-tworowych kolei elektrycznych, drugie — Szwajcaria z 778 km., trzecie Włochy — z 613 km., czwarte — Szwecja z 495 km., piąte — Niemcy z 270 km., Anglia z 239 km.

W tym samym prawie czasie, gdy premier Wielkiej Brytanii nawoływał przemysł angielski do wejścia na drogę elektryfikacji, ogłaszał nowojorski dziennik finansowy „Financial News” wiadomość, iż amerykański trust elektryczny „European American Utilities C—y” nosi się z planem budowy wielkich elektrowni okręgowych w celu wytwarzania wielkich ilości prądu po taniej cenie i dostarczania ich na duże dystanse w krajach Europy środkowej, a mianowicie w Czechosłowacji, Polsce, Rumunii, Austrii i na Węgrzech, „European American Utilities” prowadzi pertraktacje w danej chwili z Bankiem Gospodarstwa

Krajowego w sprawie instalacji elektrycznych na większą skalę.

Inicjatywa Amerykanów, o ile wiadomość „Financial News” jest ścisła, oraz inicjatywa premiera Baldwinia wskazują na wzrastanie w przemyśle europejskim prądów dążących do modernizacji i potaniaenia produkcji, aby ukrócić czas trwania kryzysu i złagodzić jego przebieg.

ZE SWIATA.

(—) Bolszewikom nie wolno mieć złotych zębów. „Komsomolskaja Prawda” opisuje ciekawą historię, a dla obecnych stosunków w Rosji niezmiernie charakterystyczne zdarzenie: „Członek komunistycznej organizacji młodzieży G. Szczepanow dał sobie wprowadzić trzy złote zęby, gdyż własne jego były zostały wybite podczas bijatyki. Złote zęby towarzysza Szczepanowa wywołały jednakże wielkie oburzenie, wśród innych uswiadomionych młodocianych komunistów, którzy na następnym zebraniu swej organizacji postanowili sprawę tę szczegółowo omówić. Po ożywionej bardzo dyskusji przyjęta została następująca rezolucja: „Złote zęby uważać należy za zjawisko, znajdujące się w sprzeczności z ideami socjalizmu. Dlatego my, członkowie organizacji młodzieży komunistycznej w jęzeczce Semionowskiej, wypowiadamy wojnę posiadaczom złotych zębów i żądamy, aby wszyscy towarzysze, którzy mają złote zęby, wyjęli je.”

(—) Zakaz palenia ze względu religijnych. Jedna z angielskich fabryk wyrobów tytoniowych zwróciła się do władz tybetańskich o pozwolenie sprzedaży w Tybecie papierosów swego wyrobu.

Na podanie to otrzymała — jak dono-

si „Umschau” — odpowiedź oświadczającą między innymi, co następuje:

„Kraj Tybetu jest królestwem religijnem i świętem, które zamieszkuje wielu bogów, lamów i bóstw opiekuńczych. I zaikłoby to wszystko w obłokach dymu, sprowadzając na kraj nieszczęścia, gdyby palenie papierosów było dozwolone. Poza tem przykra woń, którą się wszędzie rozchodziła, stałaby się dokuczliwa tak dla bydła, jak i dla ludzi, wywołałaby wszędzie choroby, śmierć i zniszczenie, co równałoby się zburzeniu szczęścia i dobrobytu ludowego. Musimy się bronić przeciwko temu i czynić wszystko, co daży ku zapewnieniu dobra ogółowi. Wobec tego rząd tybetański nie pozwoli nikomu na palenie papierosów.

O postanowieniu tem zawiadomiliśmy także rząd Indji angielskich.

Wprawdzie mogłoby Tybet zapewnić sobie dalszy dochód przez nałożenie cła przywozowego albo innego podatku na papierosy, niwornie jednak większe byłoby cierpienia, choroby i nieszczęścia, które naraziłoby Tybet w razie pozwole-nia na przywóz papierosów”.

„Pismo to podpisało całe ministerjum rządu tybetańskiego w roku wołu leśnego, w dwudziestym drugim dniu pierwszego miesiąca”.

Tybetańczycy więc pozbawieni będą i nadal dymiącego dobrotu cywilizacji europejskiej.

(—) Nieszczęśliwe polowanie na hipopotama. Z Noirobi, w an-gielskiej Afryce wschodniej, donoszą do dzienników londyńskich o nieszczęśliwym polowaniu na hipopotama, którego ofiarą padło 3 misjonarzy europejskich i 3 krajowców.

Misjonarze ci wypłynęli na jezioro Victoria-Nyanza w towarzystwie 3 krajowców, a urząwszy hipopotama, strzeliłi do niego. Ogromne zwierzę zniknęło pod wodą. Nagle jednak wynurzyło się z jeziora tak, że grzbietem swym podniosło i przewróciło łódź. Wszyscy utonęli.

Choroby piersiowe są mleczaalne!!!

Spisujecie się Swego Lekarska, a ten wam poleca

„BALSAM THIOCOLAN AGE”

jest uznany środkiem przeciwko chorobom piersiowym. Zalecany przez powagi lekarskie.

„BALSAM THIOCOLAN AGE”

leczy: Bronchit, kaszel, kaszel krobliwy, utwardzenie ścianki płuc, wnetnia piersi, powiększenie węzła ciała, obniżenie temperatury ciała. Sprzedają apteki. Skład główny w apt. A. Gacsińskiego w Warszawie

OFIARY

Na Kuchnie dla bezrobotnych

Zamiast wieńca na trumnie ś.p. Leona Śliwińskiego składa rejent Chrzczowski zł. 15.

Czytajcie i rozpowieszciebajcie „GONIEC CZĘSTY”

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 8 zł. z odnośnictwem do domu 2 zł. 75 gr. Zmniejsza 3 zł. Dla odbierających pisma na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Kasa cenzowa w Poczcie Państwowej Częstochowskiej Nr. 6180.

SKLEP „Gońca Częstochowskiego” al. Szarych Marji 20. Telefon Nr. 60.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadanych redakcji nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, al. Szarych MARJI Nr. 52. Telefon Nr. 248. Sprzedaż pocztowa Nr. 48.

UWAGA! 1. Omyłki w ogłoszeniach nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens ogłoszenia nie zostały wysonczone. 2. Za terminowe zamieszczenie wszelkich ogłoszeń Administracja nie odpowiada. 3. Zastrzeżenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile zwalniająca na to względy techniczne. 4. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telegraficznie.

Redaktor i Wydawca **F. D. WILKOSZEWSKI.**

CENY OGŁOSZEN: Za wiersz milimetrów przed tekstem 40 groszy. W tekście i nad tekstem 30 groszy, za tekstem 20 groszy. Drobne ogłoszenia: wiersz napisany 5 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. dr. 1,50 gr. Ogłoszenia zamknięte w trytytonie 50 proc. drożej. Ogłoszenia ograniczone 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i dziadkowych 200 proc. drożej. Ogłoszenia składek, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 100 proc. drożej

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wyłącznie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Na sesjach uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowinclonalnej wszystkie Komunikaty, instytucji prwatnych i społecznych podlegają opłacie.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.

Kierownik Literacki **JAN BARYLSKI.**